

ת"פ 48669/07/21 - מדינת ישראל נגד דוד שטרית, דוד גוטליב דיין

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 48669-07-21 מדינת ישראל נ' שטרית ואח'

בפני כבוד השופטת מריה פיקוס בוגדאנוב
בעניין: המאשימה
נגד
הנאשמים

1. דוד שטרית
2. דוד גוטליב דיין

גזר דין

הנאשמים הודו והורשעו בכתב אישום מתוקן, המייחס להם ריבוי עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות בניגוד לסעיף 415 סיפא + סעיף 29 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), גניבה בניגוד לסעיף 384 + סעיף 29 לחוק העונשין, התחזות כאדם אחר בניגוד לסעיף 441 סיפא + סעיף 29 לחוק העונשין, ועבירה של הפרת הוראה חוקית בניגוד לסעיף 287(א) לחוק העונשין.

בנוסף, נאשם 1 צירף שני תיקים, ת"פ (אילת) 50668-07-21 ופל"א 414600/21 (במ/3), הודה בהם והורשע בעבירה של התחזות כאדם אחר במטרה להונות בניגוד לסעיף 441 לחוק העונשין, ובעבירה של קבלת דבר במרמה בניגוד לסעיף 415 רישא לחוק העונשין.

הנאשמים הופנו לקבלת תסקיר שירות המבחן לעונש בטרם טיעונים לעונש.

עובדות כתב האישום המתוקן בתמצית:

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בזמנים הרלוונטיים לכתב האישום, היו הנאשמים בני זוג, כאשר נאשם 1 היה הבעלים של חשבון בנק בבנק לאומי (להלן: "**חשבון הבנק**"), ולנאשם 2 הייתה גישה לחשבון הבנק באמצעות שם משתמש וסיסמא שקיבל מנאשם 1.

במהלך שנת 2020, או סמוך לכך, קשרו הנאשמים קשר לקבל במרמה רכוש, מוצרים, שירותים או סכומי כסף שונים מאנשים שונים (להלן: "**הקשר**").

בהתאם לעובדות אישום 1 ואישום 12, הנאשמים ביקשו מן המתלוננות הלוואות, תוך הצגת מצג שווא לפיו יחזירו את סכום ההלוואה, וקיבלו במרמה מן המתלוננת מושא האישום ה- 1 סך של 3,600 ₪ ומן המתלוננת מושא האישום ה- 12 סך של 500 ₪. הכסף לא הוחזר למתלוננות עד היום.

בהתאם לעובדות האישום ה-2, ה-4, ה-8, וה-15, הזמינו הנאשמים מהמתלוננים שירותים שונים מבלי ששילמו תמורה

עבור השירותים שקיבלו.

בהתאם לעובדות האישום ה- 2, הנאשמים קיבלו שירותי תספורת לכלבים בשווי 740 ₪ תוך הצגת מצג שווא כי העבירו את התמורה בהעברה בנקאית, כאשר ידעו כי הכסף לא יועבר בהעדר כיסוי מספיק בחשבון הבנק.

בהתאם לעובדות האישום ה- 4, הזמינו הנאשמים שירותי הובלה בשווי 2400 ₪, תוך הצגת מצג שווא כי העבירו את התמורה בהעברה בנקאית, כאשר ידעו כי הכסף לא יועבר בהעדר כיסוי. לאחר שהמתלון הודיע לנאשמים כי יגיש נגדם תלונה במשטרה העבירו לו הנאשמים תשלום עבור השירות.

בהתאם לעובדות האישום ה- 8, הזמינו הנאשמים שירותי הובלה בשווי 7780 ₪, תוך הצגת מצג שווא כי העבירו את התמורה בהעברה בנקאית, כאשר ידעו כי הכסף לא יועבר בהעדר כיסוי. הכסף לא הוחזר למתלון.

בהתאם לעובדות האישום ה- 15, הזמינו הנאשמים מן המתלוננת טיפול וציוד לכלבים בשווי 600 ₪ תוך הצגת מצג שווא כי העבירו את התמורה בהעברה בנקאית, כאשר ידעו כי הכסף לא יועבר בהעדר כיסוי. כמו כן לוו סך של 3000 ₪ תוך הצגת מצג שווא לפיו יחזירו את סכום ההלוואה, אך הכסף לא הוחזר למתלוננת.

בהתאם לעובדות האישום ה- 3 ו- 9, שכרו הנאשמים דירות מבלי לשלם את דמי השכירות.

בהתאם לעובדות האישום ה- 3, הנאשמים חתמו על חוזה שכירות עם המתלון, והעבירו לו שלושה שיקים לביטחון אותם קיבלו מאמו של נאשם 2. הנאשמים התגוררו בדירה כ- 3 חודשים, מבלי ששילמו דמי שכירות, חשבונות מים וחשמל, וכאשר פינו את הדירה נטלו עמם את הריהוט השייך למתלון. כאשר הפקיד המתלון שיקים שניתנו לביטחון הם לא כובדו על ידי הבנק.

בהתאם לעובדות האישום ה- 9, שכרו הנאשמים דירה של המתלון, הציגו בפניו מצג שווא לפיו ביצעו העברה בנקאית, כאשר ידעו כי הכסף לא יועבר בהעדר כיסוי.

בהתאם לעובדות האישומים: 5-7, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18 ו-19, קבלו הנאשמים מוצרים ובעלי חיים מהמתלוננים מבלי להעביר תשלום עבורם.

בהתאם לעובדות האישום ה- 5, המתלון פרסם מכשיר סלולארי למכירה. הנאשמים הציגו מצב שווא לפיו נאשם 1 הוא נכה וביקשו כי המתלון יגיע עד לביתם. המתלון הגיע ומסר לנאשמים את המכשיר הסלולארי ששווי 5,000 ₪. הנאשמים הציגו בפני המתלון מצג שווא לפיו ביצעו העברה בנקאית למתלון כשבפועל ידעו כי הכסף לא יועבר בהעדר כיסוי. הנאשמים החזירו למתלון סך של 3,000 ₪. בהמשך פרסם המתלון פוסט בו הוא תיאר את מעשה המרמה ונאשם 2 פנה אליו על מנת שיסיר את הפרסום, ותמורה לכך יעביר לו את יתרת הכסף. המתלון הסיר את הפרסום אך יתרת הכסף לא הועברה למתלון.

בהתאם לעובדות האישום ה- 6, הנאשמים ביקשו לרכוש מן המתלוננת תכשיטים בשווי 2770 ₪ ולקבל את התכשיטים לביתם באמצעות שליח. הנאשמים הציגו בפני המתלוננת מצג שווא לפיו ביצעו העברה בנקאית על סך 22,770 ₪ וביקשו ממנה לקבל את הסכום העודף בחזרה, אך המתלוננת סירבה ואמרה כי תעביר להם את הסכום העודף ברגע שהכסף יכנס לחשבונה. ההעברה הבנקאית לא בוצעה בהעדר כיסוי, והמתלוננים לא החזירו למתלוננת את התכשיטים שקיבלו במרמה.

בהתאם לעובדות האישום ה- 7, פנו הנאשמים למתלונן, שהוא בעלים של חנות מכשירים סלולאריים וביקשו לרכוש 3 מכשירים בשווי כולל של 9,000 ₪. הנאשמים הציגו מצג שווא לפי ביצעו העברה בנקאית למתלונן, בידעם כי הכסף לא יועבר בהעדר כיסוי.

בהתאם לעובדות האישום ה- 10, ביקשו הנאשמים לרכוש מהמתלונן רכב מזדה בתמורה ל- 8,100 ₪. הנאשמים הציגו מצג שווא לפיו ביצעו העברה בנקאית לחשבון המתלונן, בידעם כי היא לא תבוצע בהעדר כיסוי. בהתאם למצג השווא קיבלו הנאשמים את המכונית לידיהם ועשו בה שימוש. כאשר המתלונן הבחין כי הכסף לא הועבר לחשבונו ולאחר שבקשותיו לקבלת הכסף מהנאשמים לא נענו הגיע לבית הוריו של נאשם 2 וביקש לקבל את הרכב חזרה. אביו של נאשם 2 החזיר למתלונן את הרכב ושילם סך 2000 ₪ בעד השימוש שעשו בו הנאשמים במשך שלושה חודשים. הרכב הוחזר כשהמראה הפנימית שבורה ותקר בשני הגלגלים.

בהתאם לאישום ה- 11, הנאשמים ביקשו לרכוש מן המתלוננת ג'קוזי בתמורה ל- 2000 ₪. הנאשמים הציגו מצג שווא לפיו ביצעו העברה בנקאית לחשבון המתלוננת, בידעם כי היא לא תבוצע בהעדר כיסוי וקיבלו את הג'קוזי לידיהם. עם מעצר הנאשמים הג'קוזי הוחזר למתלוננת ע"י משטרת ישראל.

בהתאם לעובדות האישום ה- 13, ביקשו הנאשמים לרכוש מבית גידול כלב מסוג פומרניין בתמורה ל- 11,000 ₪. הנאשמים הציגו מצג שווא לפיו ביצעו העברה בנקאית לחשבון המתלונן, בידעם כי היא לא תבוצע בהעדר כיסוי. על סמך מצג השווא הנאשמים קיבלו את הכלב לידיהם.

בהתאם לעובדות האישום ה- 14, ביקשו הנאשמים לרכוש מבית גידול כלב מסוג צ'או-צ'או בתמורה ל- 12,000 ₪. הנאשמים הציגו מצג שווא לפיו ביצעו העברה בנקאית לחשבון המתלונן, בידעם כי היא לא תבוצע בהעדר כיסוי. על סמך מצג השווא קיבלו הנאשמים את הכלב לידיהם. בנוסף, לבקשת הנאשמים, בטענה כי חסר להם כסף לדלק, קיבלו הלוואה בסך 200 ₪ שלא החזירו למתלונן.

בהתאם לעובדות האישום ה- 16, הנאשמים ביקשו לרכוש מן המתלוננת פרטי ריהוט שונים בתמורה ל- 5,000 ₪. הנאשמים הציגו מצג שווא לפיו ביצעו העברה בנקאית לחשבון המתלוננת, בידעם כי היא לא תבוצע בהעדר כיסוי וקיבלו את הרהיטים לידיהם. עם מעצרו של הנאשמים הריהוט הוחזר למתלוננת על ידי משטרת ישראל.

בהתאם לעובדות האישום ה- 17, ביקשו הנאשמים לרכוש יצירות אומנות מן המתלוננת בתמורה ל- 600 ₪. הנאשמים הציגו מצג שווא לפיו ביצעו העברה בנקאית לחשבון המתלוננת, בידעם כי היא לא תבוצע בהעדר כיסוי וקיבלו את יצירות האומנות לידיהם. עם מעצרו של הנאשמים יצירות האומנות הוחזרו למתלוננת על ידי משטרת ישראל.

בהתאם לעובדות האישום ה- 18, ביקשו הנאשמים לרכוש מהמתלונן שני גורי כלב מסוג פומרניין בתמורה ל- 20,000 ₪. הנאשמים הציגו מצג שווא לפיו ביצעו העברה בנקאית לחשבון המתלונן, בידעם כי היא לא תבוצע בהעדר כיסוי. על סמך מצג השווא קיבלו הנאשמים את הגורים. בהמשך וכשהתברר למתלונן כי התמורה לא שולמה, הוא הגיע לביתם של הנאשמים ולקח את אחד מהגורים בחזרה.

בהתאם לעובדות האישום ה- 19, ביקשו הנאשמים לרכוש מזון וציוד לכלבים בסך 1559 ₪. הנאשמים הציגו מצג שווא לפיו ביצעו העברה בנקאית לחשבון המתלוננת, בידעם כי היא לא תבוצע בהעדר כיסוי. על סמך מצג השווא הנאשמים קיבלו את המוצרים שהזמינו לידיהם.

בהתאם לעובדות האישום ה- 20, הנאשמים התחזו לאמו של נאשם 2 והזמינו בשמה פנקסי שיקים. הנאשמים שילמו באמצעות השיקים הגנובים מוצרים ושירותים שונים בשווי 21,900 ₪, בהציגם מצג שווא לפיו הם בעלי החשבון ממנו נמשכו השיקים. אמו של נאשם 2 ביטלה את השיקים והמתלוננים לא קיבלו את התמורה עבור המוצרים שסיפקו.

סך הכל, קיבלו הנאשמים במסגרת הקשר, בצוותא חדא, ובמרמה מוצרים, שירותים וסכומי כסף שונים בסך כולל של 135,849 ₪.

בהתאם לעובדות האישום ה- 21, לאחר שהנאשמים נעצרו ונחקרו לראשונה בתאריך 26.5.21, הם שוחררו בתנאי ערובה, ובין היתר נאסר על כל אחד מהם לצאת מביתו למשך 5 ימים, ליצור קשר זה עם זה למשך 10 ימים והם נדרשו להתייצב להמשך חקירה על פי דרישה. חרף תנאי השחרור, במהלך תקופת מעצר הבית, יצא נאשם 2 מביתו והגיע לבית בו שהה נאשם 1, ובכך השניים הפרו את תנאי השחרור. כמו כן, נאשם 2 לא התייצב לחקירה אליה הוזמן בתאריך 31.5.21 ובכך הפר את תנאי השחרור.

תיקים שצורפו על ידי נאשם 1:

בהתאם לעובדות תיק פל"א 414600/21, ביקש נאשם 1 לרכוש שואב אבק רובוטי ששווי 350 ₪. נאשם 1 הציג מצג שווא לפיו ביצע העברה בנקאית לחשבון המתלונן, בידעו כי היא לא תבוצע בהעדר כיסוי. על סמך מצג השווא נאשם 1 קיבל את השואב האבק לידיו.

בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן בת"פ 50668-07-21, מוביל שעשה הובלה לביתם של הנאשמים הגיע לדירתם כדי לדרוש את הכסף עבור העבודה שביצע. הנאשם 1 שילם את הכסף, אך המוביל הזמין משטרה למקום. עם הגעת המשטרה למקום התחזה נאשם 1 לאחיו במטרה להונות את השוטרים.

תסקיר שירות המבחן בעניינו של נאשם 1:

מתסקיר שירות המבחן שנערך ביום 27.11.22 עולה כי נאשם 1 - רווק כבן 25, גדל בנסיבות חיים מורכבות והוא סובל מבעיות נפשיות. הנאשם התקשה לשמור על יציבות תעסוקתית והוא נמצא בהליך חדלות פירעון, ומתקיים מקצבת ביטוח לאומי.

מזה מס' שנים הנאשם מנהל קשר זוגי עם נאשם 2, אשר מאופיין בריצוי ותלות הדדית.

באשר לעברו הפלילי של הנאשם צוין כי הנאשם עבר אירוע טראומטי במהלך שירותו הצבאי, שהוביל אותו לבצע עבירות של היעדר מהשירות שלא ברשות, בגין נשפט למאסר בפועל בכלא הצבאי. עם זאת, אין לחובת הנאשם עבר פלילי נוסף.

בהתייחס לעבירות בתיק דנן, צוין כי הנאשם נטל אחריות מלאה על ביצועו, הביע צער על התנהלותו והסביר כי הרקע לביצוע היה העובדה כי הוא ונאשם 2 נקלעו לחובות כבדים. בנוסף, הנאשם הביע אמפטיה בנוגע לפגיעה הקשה והנזק שגרם למתלוננים.

שירות המבחן צוין כי עד ביצוע העבירות הנאשם ניהל אורח חיים נורמטיבי, הוא בעל רצון ומוטיבציה לתפקוד תקין, וכי

התנהלותו בעבירות אינה מאפיינת את התנהלותו הכללית בחייו.

עוד צוין, כי הנאשם השתלב החל מתאריך 15.6.22 בהליך טיפולי, שכלל שיחות פרטניות, שיתף פעולה באופן מלא, וביטא מוטיבציה להיעזר בטיפול.

שירות המבחן סבר כי ככל והנאשם ישולב בטיפול וימשיך טיפול רפואי לצורך איזון מצבו הנפשי, הסיכון, להישנות עבירות נמוך וקיים סיכוי משמעותי לשיקום.

לאור האמור, המליץ שירות המבחן על העמדתו של הנאשם בצו מבחן למשך שנה וחצי במהלכו ישולב בטיפול, וכן להטיל עליו צו של"צ בהיקף של 300 שעות.

תסקיר שירות המבחן בעניינו של נאשם 2:

מתסקיר שירות המבחן שנערך בתאריך 27.11.22 עולה כי הנאשם, כבן 23, גדל בנסיבות חיים מורכבות וחווה בחייו טלטלות, משברים ותחושות של העדר יציבות. על רקע חסכים אלו התקשה הנאשם לבסס זהות אישית מגובשת, ולסגל לעצמו יכולות תפקוד התואמות את גילו, והוא פיתח תלות ונזקקות משמעותית בסביבתו, ובהמשך בבן זוגו ושותפו לכתב האישום.

עוד צוין כי הנאשם מתמודד עם מצב נפשי מורכב, ומקבל קצבת נכות מהמוסד לביטוח לאומי. בנוסף, מצבו הכלכלי קשה, הוא צבר חובות רבים והוא נמצא בהליך של חדלות פירעון.

באשר לעבירות מושא כתב האישום, צוין בתסקיר כי הנאשם נטל אחריות על ביצוע, הביע צער על התנהלותו השגויה ומסר כי הוא מבין כיום את חומרת מעשיו. בנוסף, הנאשם הביע את רצונו לעבור הליך שיקום ולהתחיל טיפול פרטני במסגרת בריאות הנפש.

שירות המבחן העריך כי קיים סיכון להישנות ביצוע עבירות חוזרות, ביחוד במצבים בהעדר איזון נפשי.

שירות המבחן המליץ להשית על הנאשם עונש שיקומי הכולל צו של"צ בהיקף של 300 שעות, וצו מבחן למשך שנה וחצי במהלכו ישולב בטיפול במסגרת שירות המבחן. עוד הומלץ להשית על הנאשם תשלום פיצוי למתלוננים.

ראיות לעונש:

המאשימה הגישה גיליון רישום פלילי בעניינו של נאשם 1 (טע/1).

טיעוני המאשימה:

ב"כ המאשימה טען כי הנאשמים במעשיהם פגעו בזכות הקניין ופרטיותם של המתלוננים, ובכך שמסרו שיקים וביצעו העברות בנקאיות ללא כיסוי פגעו גם בקיום יחסי אמון הציבור בשוק הפרטי ובשוק העסקי.

באשר לנסיבות ביצוע העבירות, נטען, כי הנאשמים ביצעו עבירות מרמה חמורות שקדם להם תכנון, והם נעשו בתחכום

ובאופן שיטתי, תוך ניצול המתלוננים. בנוסף, הנאשמים גרמו נזק כספי משמעותי למתלוננים, כאשר סך כולל של סכומי המרמה עמד על כ-135,850 ₪.

ב"כ המאשימה ביקש לראות בכל עבירות המרמה כאירוע אחד, וביקש לקבוע מתחם עונש הולם אחד לכלל העבירות שבוצעו.

ב"כ המאשימה ביקש לקבוע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של נאשם 1 נע בין 2.5 ל- 4.5 שנים, וזאת מאחר שצירף שני תיקים נוספים, ובעניינו של נאשם 2 המתחם נע בין שנתיים ל- 4 שנות מאסר.

יצוין כבר כעת כי ב"כ המאשימה לא הביא פסיקה התומכת במתחמים שהתבקשו. כך לדוגמא הפנתה המאשימה לרע"פ 8778/18 **שאוּש נ' מדינת ישראל** (24.12.18), במקרה זה המבקש הורשע בביצוע שתי עבירות של קבלת דבר במרמה בשווי כולל של 80,000 ₪ ובית המשפט השלום קבע מתחם העונש ההולם נע בין 5 חודשי מאסר, שניתנים לריצוי בעבודות שירות, ל-12 חודשי מאסר בפועל. כך גם הפנתה המאשימה לרע"פ 3163/07 **דגני נ' מדינת ישראל** (17.4.07), אשר ניתן בטרם תיקון 113, שם הוטל על המבקש עונש של 9 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. במקרה זה דובר בביצוע עבירת מרמה ששוויה הכולל עמד על כ-18,500 ₪. בת"פ 44914-01-22 **מ"י נ' בן סימון** (5.9.22), שם קבע בית משפט השלום מתחם עונש הולם שנע בין 9 לבין 24 חודשי מאסר בפועל, והוטל עליו עונש של 12 חודשי מאסר והופעל מאסר על תנאי. הנאשם שם הורשע בביצוע שתי עבירות מרמה, כאשר במקרה הראשון קיבל רכב ששווי 112,500 ₪ על בסיס מצג שווא כי השיק שהעביר יכובד על ידי הבנק. במקרה שני קיבל הנאשם לחזקתו רכב על סמך מצג שווא כי השיק שמסר על סך 27,000 ₪ יכובד.

ב"כ המאשימה ביקש שלא לאמץ את המלצת שירות המבחן, כאשר לטענתו מהתסקירים לא עולה נזקקות טיפולית, וביקש לגזור את עונשם של הנאשמים ברף הנמוך בתוך המתחם שהתבקש על ידו, נוכח נסיבותיהן האישיות של הנאשמים כפי שפורטו בתסקירי שירות המבחן ולאור העובדה כי הנאשמים הודו ונטלו אחריות על מעשיהם.

עוד עתר ב"כ המאשימה להטיל על הנאשמים ענישה צופה פני עתיד ופיצויים משמעותיים לנפגעי העבירה, שיחולקו באופן יחסי לפי רמת הפגיעה בכל מתלונן.

טיעוני ב"כ נאשם 1:

ב"כ נאשם 1 טענה כי יש לקבוע מתחם אחד לכל העבירות בהן הורשע הנאשם.

ב"כ הנאשם 1 ביקשה להתחשב בעובדה כי הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, נטל אחריות על מעשיו והביע חרטה. עוד נטען, כי מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם גינה את התנהלותו וביטא הבנה ואמפטיה כלפי המתלוננים ותחושות צער על תוצאות מעשיו.

עוד נטען, כי יש להתחשב בנסיבות חייו המורכבות של נאשם 1 ובמצבו הנפשי המורכב וכי כיום הוא נמצא ברשימת המתנה לקבלת טיפול במסגרת היחידה לטיפול יום.

ב"כ הנאשם 1 הוסיפה וטענה, כי הנאשם השתלב במסגרת מעצרו בטיפול פרטני, ושירות המבחן ציין את שיתוף הפעולה המלא של הנאשם, ואת הקשר הרציף עם הרופא הפסיכיאטר כגורם תמיכה מפחית סיכון להישנות מעשים דומים בעתיד.

באשר לעברו הפלילי של הנאשם, נטען, כי אמנם לחובתו שתי הרשעות בגין היעדרות משירות שלא ברשות, אך לא ניתן להתעלם מהרקע לביצוע, כפי שפורט בתסקיר שירות המבחן. כן נטען, כי במהלך התקופה בה הנאשם היה עצור בפיקוח אלקטרוני ולאחר מכן כששהה בתנאי מעצר בית מלא לא נרשמו לחובתו הפרות מסוג כלשהו.

לאור כל האמור, ביקשה ב"כ נאשם 1 לאמץ את המלצות שירות המבחן ולהטיל על הנאשם ענישה שיקומית הכוללת צו מבחן וצו של"צ.

טיעוני ב"כ נאשם 2:

ב"כ נאשם 2 טען כי נאשם 2 הודה בהזדמנות הראשונה, הביע חרטה ונטל אחריות מלאה על המעשים.

עוד ביקש ב"כ הנאשם להתחשב בעובדה כי נאשם 2 ללא עבר פלילי, כאשר נסיבות חייו קשות והוא מטופל תרופתית בתחום בריאות הנפש.

עוד ביקש ב"כ הנאשם להתחשב בתקופה הארוכה בה הנאשם היה נתון במעצר בפיקוח אלקטרוני, ולאחר מכן בתנאי מעצר בית מלא.

ב"כ נאשם 2 הפנה לפסיקה (טע/2) ממנה ביקש ללמוד על מדיניות הענישה הנוהגת, וביקש לקבוע כי מתחם העונש ההולם במקרה דנן נע בין מספר חודשי מאסר בודדים שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל. יצוין כי חלק מהפסיקה אליה הפנה ב"כ נאשם 2 עניינה בעבירות של התחזות כעורך דין בנסיבות שונות מענייננו, כאשר סכומי מרמה היו פחותים בהרבה ויש קושי ללמוד ממנה על מדיניות הענישה הנוהגת בנסיבות תיק זה.

ב"כ נאשם 2 טען כי הנאשם נמצא בעיצומו של הליך טיפולי ועל כן, יש לחרוג ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום ולאמץ את המלצות שירות המבחן כפי שפורטו בתסקיר.

לפיכך, עתר ב"כ נאשם 2 כי יושת על הנאשם צו של"צ וצו מבחן. לחילופין, ביקש ב"כ נאשם 2 להפנות את הנאשם לממונה על עבודות השירות שיחווה דעתו בדבר כשירותו לריצוי מאסר בעבודות שירות.

דברי נאשם 1:

הנאשם הביע צער על מעשיו ועל הנזק שגרם.

דברי נאשם 2:

הנאשם הביע צער על הנזק שגרם למתלוננים וביקש לקבל הזדמנות על מנת לחזור למוטב.

דין והכרעה

בענייננו, מדובר במסכת מרמה שהתפרשה על פני תקופה של חודשים ארוכים, אשר בוצעה על ידי הנאשמים באופן דומה ושיטתי, ועל אף שמדובר במתלוננים שונים, בהתאם למבחן "הקשר ההדוק" יש לקבוע כי מדובר באירוע אחד, בעל מעשי עבירה רבים.

גם הצדדים התייחסו למסכת העובדתית המתוארת בכתב האישום כאירוע אחד, לצורך קביעת מתחם העונש ההולם. אשר על כן, אני קובעת, כי לצורך קביעת מתחם העונש ההולם מדובר באירוע אחד, ואתן את דעתי לריבוי העבירות שבוצעו במסגרתו לצורך קביעת המתחם.

מתחם העונש ההולם

בית המשפט קובע את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון ההלימה, שביישומו על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (ע"פ 8641/12 מוחמד סעד נ' מ"י (5.8.13)).

הערך החברתי המוגן שנפגע ממעשי הנאשמים הינו הגנה על קניינו של האדם. בנוסף, במעשי הנאשמים נפגעו גם הערכים של ההגנה על הכבוד והפרטיות של המתלוננים, ואמון הציבור במערכת הבנקאית. מכאן, העונש הראוי בעבירות מסוג זה, צריך לבטא את חומרת המעשים, את היקפם ואת סכום המרמה.

בהקשר זה אפנה לרע"פ 8778/18 שרויש נ' מדינת ישראל (24.12.18) שם נקבע ע"י כב' השופט אלרון:

".... עבירות המרמה והזיוף פוגעות ביחסי האמון הבסיסיים בחברה הנחוצים לשם שגשוגה, ונדרשת החמרה בענישה בשל ביצוע עבירות אלה (רע"פ 4514/18 אהרוניאן נ' פרקליטות המדינה [פורסם בנבו] (3.9.2018))."

מביצוע עבירה של הפרת הוראה חוקית נפגעו הערכים המוגנים שעניינם שמירה על שלטון החוק ומילוי הוראות וצווי בית המשפט.

באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות יש להדגיש כי הנאשמים ניצלו את האמון שנתנו בהם המתלוננים השונים, וקיבלו מהם בעורמה רכוש, מוצרים ושירותים שונים מבלי שניתנה בעדם תמורה. בנוסף, הנאשמים נטלו הלוואות ממתלוננים שונים בלי כוונה להחזיר את סכומי ההלוואה שנטלו, גנבו רכוש, שכרו דירות מבלי ששילמו דמי שכירות, והשתמשו בשיקים שאינם שלהם. במרבית המקרים הנאשמים הציגו בעורמה מצג שווא כי ביצעו העברות בנקאיות בידועם כי אין מספיק כסף בחשבון כדי שההעברה תבוצע. בנוסף, הנאשמים גם הפרו את תנאי השחרור שנקבעו לגביהם במהלך החקירה שהתנהלה לגבי עבירות מרמה.

התכנון שקדם למעשים והתחכום בביצוע העבירות: למעשי הנאשמים קדם תכנון ותחכום ומעשיהם נפרסו על פני תקופה ארוכה. יש להדגיש, כי מעשי המרמה התבצעו בהזדמנויות שונות ורבות, כלפי מתלוננים שונים, כך שאין מדובר בכישלון חד פעמי, אלא במעשי מרמה שיטתיים ומתחכמים. עוד יש להדגיש, כי במרבית המקרים הנאשמים קיבלו במרמה מוצרים ושירותים שאינם חיוניים, אלא מותרות שונות, כך שהטענה כי העבירות בוצעו עקב קשיים כלכליים אליהם נקלעו אינה יכולה להצדיק את המעשים ולו במעט.

הנזק שנגרם ממעשי הנאשמים: הנאשמים קיבלו מוצרים, שירותים וסכומי כסף שונים במרמה בסך כולל של 135,849 ₪, כאשר רק חלק קטן מהכסף והמוצרים שנגזלו הוחזרו לחלק מהמתלוננים.

מידת הפגיעה בערך המוגן: בחינת מידת הפגיעה בערך החברתי המוגן מובילה למסקנה כי הפגיעה הינה ברף הגבוה, וזאת בשלם לב לשיטתיות המעשים, הניצול לרעה של אמון המתלוננים, והנזק הכספי הרב שנגרם למתלוננים.

מדיניות הענישה הנהוגה:

ברע"פ 3566/21 **יוני אספוב נ' מדינת ישראל** (24.5.21) הורשע המבקש בשלוש עבירות של קבלת דבר במרמה וכן בעבירות של זיוף ושימוש במסמך מזויף במסגרת שלושה כתבי אישום שצורפו. באישום הראשון הורשע המבקש בכך שהתקשר לחברת קירור והזמין חדר קירור בשווי 16,138 ₪ וציין בכזב כי חב' לקט ישראל תשלם עבורו. באישום השני רכש המבקש שתי המחאות חתומות ביודעו כי הן שייכות לחברה שפשטה רגל ורכש מטבח מאדם פרטי בסך 30,000 ₪, כאשר סך של 21,000 ₪ שילם באמצעות ההמחאות על אף שידע שאין להן כיסוי. באישום השלישי המבקש הגיע עם אחרים לקיוסק וביקש מהעובד לשלוח עבורם טפסי טוטו בסך כולל של 25,000 ₪ וזאת מבלי לשלם. יצוין כי העבירות בוצעו תוך פרק זמן של שנה כאשר המבקש גזל במרמה סך של 75,000 ₪ מקורבנות שונים. בית משפט השלום קבע כי **מתחם העונש ההולם ביחס לכלל העבירות נע בין 10 ל- 24 חודשי מאסר בפועל** והשית על המבקש, נעדר עבר פלילי, עונש של 15 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסרים מותנים, פיצויים בסך 66,500 ₪ לנפגעי העבירות וקנס בסך 2,000 ₪. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי נדחה וכך גם בקשת רשות ערעור, שהוגשה לבית המשפט העליון.

ברע"פ 8923/20 **דורון מיכאלי נ' מדינת ישראל** (24.12.20), המבקש הורשע בשלושה אישומים שונים. בהתאם לעובדות האישום הראשון, הנאשם הציג בפני המתלון מצג שווא, כאילו מתקיים מכרז של משרד הביטחון למכירת רכבים, ולצורך ההשתתפות בו, היה על המתלון להפקיד בידיו דמי השתתפות, בסך של 34,350 ₪. הנאשם זייף מסמכים שונים, ועל יסוד אלה, העביר לו המתלון כספים בהיקף של 70,000 ₪. בהתאם לעובדות האישום השני, הנאשם הציג למתלון אחר בשיטה דומה מצג שווא, שכלל מסמכים מזויפים, ובדרך זו קיבל מידי המתלון, 120 אלף ₪. בהתאם לעובדות האישום השלישי, הנאשם הציג עצמו בכזב כקצין בצבא ומפקד בסיס, ומסר למתלון כי הוא יוכל להיות ספק של משרד הביטחון, אם ישלם לו, סך של 600 ₪ ל"פתיחת תיק". הוא הציג בפני המתלון, הזמנת רכש מזויפת, וקיבל מהמתלון סחורה בהיקף של 5,500 ₪. סך כל המרמה עמד על 195,500 ₪. **בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם, לאישומים הראשון והשני, נע בין מאסר בפועל של 12 חודשים, ועד למאסר בפועל של 36 חודשים; ואילו, ביחס לאישום השלישי, מתחם העונש ההולם נע בין 6 ל-12 חודשי מאסר בפועל.** על המבקש נגזר עונש כולל של 18 חודשי מאסר בפועל וכן הופעל עונש מאסר על תנאי במצטבר, כך שסך הכל הושת על המבקש לרצות 30 חודשי מאסר בפועל. בנוסף נגזר על המבקש מאסר על תנאי, קנס בסך 30,000 ₪, ופיצויים למתלוננים בסך כולל של 195,500 ₪. המבקש הגיש ערעור לבית המשפט המחוזי הן על הכרעת הדין והן על גזר הדין אשר נדחה על כל מרכיביו, זולת ביטול עונש הקנס והבהרה לעניין אי-גביית כפל פיצוי למתלוננים. גם בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון נדחתה.

ברע"פ 4939/16 **עבד אל רחמן נאסר נ' מדינת ישראל** (26.6.16), המבקש ביצע מספר מעשי מרמה עם שני נאשמים נוספים. המבקש ניצל את היותו עובד בתחנת דלק, והוציא במרמה מאנשים את פרטי כרטיסי האשראי שלהם. המבקש השתמש בפרטי כרטיסי האשראי רכש וניסה לרכוש מוצרים, וכן הוציא וניסה להוציא כספים מחשבונות אחרים. המבקש אף זייף תעודת זהות והשתמש בה בכדי להוציא אל הפועל חלק מפעולות המרמה שביצע. מדובר בעסקאות בסכום כולל של כ- 60,000 ₪, ובנוסף שלושת

הנאשמים ביצעו ניסיונות מרמה בסכום גבוה יותר. **בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם את מעשי המבקש בגין מעשיו בכתב האישום נע בין 12 ל- 36 חודשי מאסר בפועל.** לאור סיכויי השיקום הסבירים ועברו הנקי, הושת על המבקש מאסר בפועל למשך 12 חודשים, 6 חודשי מאסר על תנאי, קנס ע"ס 10,000 ₪ או 3 חודשי מאסר תמורתם ופיצוי ע"ס 10,000 ₪ שיחולק שווה בשווה בין חברות האשראי הקשורות בתיק. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי נדחה וכך גם בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון.

ברע"פ 5212/13 **אדינה שמעון נ' מדינת ישראל** (29.8.13) הורשעה המבקשת בשני אישומים, בגין עבירות שביצעה בעת ששימשה כמטפלת של קשיש כבן 85 שנים. על פי האישום הראשון המבקשת החזיקה בכרטיס חיוב המצוי בהחזקתו של המתלונן, והשתמשה בו לשם תשלום חוב אישי שצברה, בסכום של כ-847 ₪, מבלי שנתן את הסכמתו לכך. על פי האישום השני החזיקה המבקשת את אותו כרטיס חיוב והשתמשה בו לשם תשלום חוב אישי שצברה, בסך של 1,300 ₪, וזאת מבלי לקבל את הסכמתו לכך. המבקשת הורשעה בשתי עבירות של גניבת כרטיס חיוב, שתי עבירות של הונאה בכרטיס חיוב, ושתי עבירות של קבלת דבר במרמה. בית משפט השלום לא קבע מתחם עונש הולם וגזר על המבקשת 10 חודשי מאסר לריצוי בפועל, והפעיל את 7 חודשי מאסר מותנה, אשר עמדו נגד המבקשת, חלק בחופף וחלק במצטבר כך שסה"כ נקבע כי המבקשת תרצה 12 חודשי מאסר. עוד הושתו על המבקשת מאסרים מותנים וחתימה על התחייבות. ערעור שהגישה המבקשת לבית המשפט המחוזי נדחה וכך גם בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון.

ברע"פ 2163/19 **איתמר מרכוס נ' פרקליטות המדינה** (3.4.19) המבקש הורשע לאחר הודאתו בעבירה של התחזות לעו"ד, קבלת דבר במרמה, זיוף מסמך ושיבוש מהלכי משפט. המבקש הכיר את המתלוננת והציג את עצמו בפניה בכזב כעו"ד. המבקש ניסח עבודה מכתב משפטי וגבה תמורתו 800 ₪, בהמשך טיפל עבודה בתביעה אזרחית ודרש שכ"ט בסך 5,000 ₪ מתוכו העבירה לו המתלוננת סך של 1,000 ₪ ו-3,500 ₪ עבור חוקר פרטי. לאחר שהמבקש דרש תשלומים נוספים עבור רו"ח ומס הכנסה, בדקה המתלוננת בלשכת עורכי הדין וגילתה כי המבקש אינו מחזיק ברישיון עריכת דין. **בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מס' חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל** בגין כל אחד מהאישומים. על המבקש הושתו 8 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי ובקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון נדחו.

בע"פ 536-07-15 **יובל זקן נ' מדינת ישראל** (23.12.15) המערער הורשע, על יסוד הודאתו, בעבירות של קבלת דבר במרמה ועושיק. המערער התחזה למנהל בחברת "עמיגור" וקיבל מהמתלונן במרמה סכום מצטבר של 170,000 ש"ח. **בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין שנת מאסר בפועל לשלוש וחצי שנים וכן פיצוי למתלונן וקנס כספי.** על המערער הושת בבית משפט השלום עונש של 24 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס בסך 30,000 ₪ ופיצוי למתלונן בסך של 220,000 ₪. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי על גזר הדין נדחה כאשר ערכאת הערעור ציינה כי הגם שהעונש שהוטל על המערער אינו קל, הוא הולם את חומרת המעשים ואת העובדה שהתמשכו על פני זמן.

בעפ"ג 51930-05-21 **איתמר הפטר נ' מדינת ישראל** (20.7.21) הנאשם הורשע, לאחר הודאתו, במסגרת הסדר טיעון שכלל הסכמה לעניין העונש בעבירות מרמה שביצע יחד עם בן זוגו במסגרת מס' אישומים שונים. הנאשם נדון ל-18 חודשי מאסר בפועל, וכן הופעלו מאסרים על תנאי חלקם בחופף וחלקם במצטבר, כך שסה"כ הושת על הנאשם לרצות 24 חודשי מאסר בפועל, בצירוף ענישה נלווית. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי נדחה.

בת"פ 39303-07-20 **עמית הפטר נ' מדינת ישראל** (8.4.21) הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירות של קבלת דבר במרמה, גניבה, התחזות לאדם אחר בכוונה להונות, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, זיוף, שימוש במסמך מזויף, החזקת כרטיס חיוב ללא הסכמת הלקוח ושימוש בכרטיס חיוב בכוונה להונות בנסיבות מחמירות. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה לעניין העונש. בן זוגו של הנאשם ושותפו לביצוע העבירות, נדון בתיק שצוין לעיל, במסגרת הסדר טיעון שכלל גם הסכמה עונשית. בית משפט השלום קבע כי **מתחם העונש ההולם נע בין 10 ל- 24 חודשי מאסר בפועל**. לחובת הנאשם עבר פלילי והוא ריצה בעבר מאסרים. לאחר שבית המשפט שקל את ניסיון הנאשם להשתלב בטיפול ואת נסיבותיו האישיות הקשות, ולאחר שנקבע כי הנאשם היה פחות דומיננטי בביצוע העבירות הושת עליו עונש של 12 חודשי מאסר בפועל בצירוף ענישה נלווית.

לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים המעוגנים בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, כפי שפירטתי אותם לעיל, מצאתי כי מתחם העונש ההולם לגבי שני הנאשמים נע **בין 12 ל- 30 חודשי מאסר בפועל, בצירוף ענישה נלווית**, הגם שנאשם 1 צירף שני תיקים נוספים, הם אינם משנים לטעמי את המתחם שלעיל לגביו.

חריגה ממתחם העונש ההולם:

אינני מתעלמת מתסקיר שירות המבחן, אשר ממליץ על ענישה שיקומית לגבי שני הנאשמים. לגבי נאשם 1 נאמר בתסקיר, כי השתלב בשיחות פרטניות במסגרת שירות המבחן וכי נאשם 2 מעוניין להשתלב בטיפול בתחום בריאות הנפש וכי הדבר עלול להוביל להפחת הסיכון הנשקף מהם.

על אף זאת איני סבורה כי מדובר בדרך שיקומית יוצאת דופן וחריגה, אשר מצדיקה סטייה ממתחם העונש ההולם שקבעתי לעיל, בין היתר בשים לב לעובדה כי נאשם 2 טרם החל דרך שיקומית של ממש, ונאשם 1 נמצא בתחילת הדרך כאמור.

זאת ועוד, כפי שכבר נקבע לא פעם, שיקולי שיקום אינם חזות הכל ומולם ניצבים אינטרסים חשובים אחרים כגון גמול והרתעה. ובמקרה זה לא מצאתי כי יש להעדיף שיקולי שיקום על פני האינטרסים האחרים ולסטות ממתחם העונש ההולם לקולא, ולמאמצי השיקום יינתן משקל במהלך קביעת העונש בתוך המתחם.

בהקשר זה מצאתי להפנות לע"פ 2441-15 **ראובן חכם נ' מדינת ישראל** (7.6.16) שם נקבע בנוגע לשיקולי השיקום כדלקמן:

"טרם סיום, נתייחס בקצרה לעניין ההליך הטיפולי שעבר המערער, שבגינו הוא סבור כי היה מקום לסטות לקולה ממתחם הענישה, משיקולי שיקום. ראשית לכל, יש להבהיר כי האינטרס השיקומי איננו חזות הכל, ולצידו ניצבים שיקולים חשובים לא פחות, ובהם עקרונות הגמול וההרתעה (ראו, בהקשר זה, ע"פ 8404/11 אסיאטוב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (12.6.2012); ע"פ 5576/10 פלוגי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (14.4.2011)). שנית, גם אם עבר המערער הליך טיפולי במשך חודשים רבים, אין להתעלם מהרחקתו של המערער מן הקהילה, במסגרתה הוא טופל, כפי שמפורט לעיל. בנסיבות אלה, לא היתה הצדקה לסטות לקולה מן המתחם שנקבע, אך יש להדגיש כי השיקול השיקומי נלקח בחשבון, עת גזר בית משפט קמא את עונשו של המערער". (הדגשה לא במקור מ.פ.ב.)

עוד אציין כי אמנם תסקיר שירות המבחן משמש כלי עזר חשוב לבית המשפט, אך עם זאת, ההלכה היא כי תסקיר שירות המבחן איננו מחייב את בית המשפט, אשר בוחן מגוון שיקולים רחב יותר מאלו אותם בוחן שירות המבחן (רע"פ

2208/16 יוסף גוהר נ' מדינת ישראל (17.5.16)).

אשר על כן, לא מצאתי כי במקרה זה מתקיימות נסיבות המצדיקות סטייה מתחם העונש ההולם אותו קבעתי לעיל.

הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות:

לקולא שקלתי את הודאתם של הנאשמים, נטילת האחריות, הבעת החרטה ואת החיסכון בזמן שיפוטי.

בנוסף נתתי דעתי לכך שזוהי הסתבכותם הראשונה של נאשם 2 עם החוק, כאשר הסתבכותו הקודמת של הנאשם 1 עם החוק הייתה בגין היעדרות משירות צבאית, שנבעה מנסיבות חריגות שפורטו בתסקיר שירות המבחן.

עוד שקלתי את נסיבות חייהם המורכבות של כל אחד מהנאשמים, את מצבם הכלכלי הקשה כפי שעולה מתסקירי שירות המבחן ואת מצבם הנפשי.

בנוסף התחשבתי בתקופה בה היו הנאשמים נתונים במעצר בפיקוח אלקטרוני ובתקופה בה היו בתנאי מעצר בית מלא.

עוד נתתי דעתי לסיכויי שיקום, כפי שפורטו על ידי שירות המבחן בתסקירים.

לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים, ובהתחשב בשיקולי השיקום, אגזור על הנאשמים עונש ברף הנמוך של המתחם. יודגש כי הגם שנאשם 1 צירף שני תיקים נוספים, בשים לב לתקופה בה בוצעו העבירות ודמיון הרב בין התיקים שצורפו לתיק שבפניי, לא מצאתי להחמיר בעונשו לעומת נאשם 2.

על כן, אני גוזרת על כל אחד מהנאשמים את העונשים הבאים:

א. 12 חודשי מאסר בפועל בניכוי יומי מעצר. נאשם 1 בין המועדים 5.7.21 - 29.8.21 ונאשם 2 מיום 6.7.21 עד 29.8.21.

ב. 6 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום שחרורם, והתנאי הוא שכל אחד מהנאשמים לא יעבור בתקופת התנאי עבירה לפי פרק י"א סימן ז' לחוק העונשין או עבירת רכוש, ויורשע בגינה.

ג. כל אחד מהנאשמים ישלם פיצוי בסך ₪ 50,000 אשר יחולק בין המתלוננים באופן יחסי לנזק שנגרם להם, למעט המתלוננים שקיבלו החזר כספי מלא או את הרכוש שנגזל, וזאת עד ליום 1.3.24. ב"כ המאשימה תעביר את פרטי המתלוננים עם ציון החלק היחסי שלהם בפיצוי למזכירות בית המשפט.

על מנת לאפשר לנאשמים מיון מוקדם, אני מעכבת את רכיב המאסר בפועל ב- 30 יום. הנאשמים יתייצבו לריצוי מאסר בפועל בתאריך 9.2.23 בשעה 9:00 בבית מעצר קישון.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתן היום, י"ז טבת תשפ"ג, 10 ינואר 2023, במעמד הצדדים.